

ŠPANĚLSKÝ ZLATÝ VĚK

Španělsko v 16. st. – světové impérium, rozkvět hospodářství i kultury

Velkou část 16. století nejmocnější muž Evropy – císař Karel V.

Střídal ho syn Filip II., manžel krvavé Mary Tudorovny, nad jehož říší slunce nezapadalo. Střídání – 1556, předal mu Španělsko a kolonie, (už předtím korunu Neapolského krále a Sicílie a vládu nad Nizozemím) odešel do ústraní a zemřel ve španělském klášteře San Jeronimo de Yuste, kde se smířoval s Bohem (21. září 1558).

Filip II. – hluboce nábožensky založený, nejoddanější zastánce protireformace, velké osobnosti církve Terezie z Ávily a Sv. Jan od Kříže

Garant – osudu katolického náboženství

Za něj se odehrává drama Nizozemské revoluce, za jeho vlády jeho bratr don Juan d' Austria rozdrtil v čele katolické svaté ligy (Papežský stát, Španělsko, Benátky) Osmanské loďstvo.

Jeho Armadu však rozdrtilo Anglické loďstvo 1588 a Nizozemí si vynutilo svobodu severních provincií.

Dědičné statky se snažil ještě rozmnožit, ale marně – s nároky na francouzskou korunu po smrti Jindřicha III. neuspěl.

Snažil se redukovat moc vysoké šlechty a posilovat panovnický absolutismus.

Když roku 1598 ve svém „klášteře“ El Escorial zemřel, zanechal Španělsko oslabené politicky i hospodářsky.

Terezie z Ávily

Karmelitka, mystička, Terezie od Ježíše, vzdělaná u augustiniánů, vstoupila do kláštera. Žila v chudobě a klauzuře, zakládala další kláštery a 1567 povzbudila Jana od Kříže (byl jejím zpovědníkem), aby provedl reformu mužských karmelitánských klášterů. Po voru augustiniánů hodně psala – dopisy do klášterů, ale také o svých extázích. Už roku 1588 (zemřela 1582) nařídila královská rada vydání jejich děl, roku 1599 vyšel její životopis, 1617 byla vyhlášena spolupatronkou španělska a roku 1622 s Ignácem z Loyoly, Františkem Xaverským a Filipem Neri kanonizována.

Bernini: Apoteóza sv. Terezie – mramor.

Bernini chtěl vyjádřit Terezinu mystickou zkušenost. Mluvila o extázi jako o velké a přece nádherné bolesti, že by si člověk přál, aby nikdy neskončila.

Miguel de Cervantes – dobrodružný život, dal španělské literatuře dílo Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha – první z moderních románů

Univerzitně vzdělaný, ý. Října 1571 se účastnil slavného vítězství Katolické ligy nad Alim Pašou, což znamenalo konec nadvlády Turků nad Středomořím. Výstřel z arkebuzy mu ale

navždy znehybněl levou ruku. Bojů se nevzdal, byl i zajat tureckým korzárem, později si vzal mladou ženu a usadil se ve Španělsku

Svůj román popisoval jako burleskní parodii, určenou u kukrácení chvíle v melancholických a smutných srdcích,

Pomník má v Madridu na plaza Calloa